

Program rozvoja obce Renčičov na roky 2023-2030

Názov	Program rozvoja obce Renčičov na roky 2023-2030
Územné vymedzenie	Prešovský kraj, obec Renčičov
Územný plán obce	Nie je spracovaný
Dátum schválenia PR	26. 11. 2022
Dátum platnosti	1/2023
Verzia	01/2022
Publikovaný verejne	28. 11. 2022

Obsah

ÚVOD	4
Tabuľka 1 Harmonogram spracovania PR obce Renčičov	5
Tabuľka 2 Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PR obce Renčičov	6
Tabuľka 3 Zámer spracovania PR obce Renčičov	7
1. ANALYTICKÁ ČASŤ	7
1.1. Popis obce a vymedzenie jej územia	7
1.2. Prírodné podmienky	8
Graf 1 Podiel poľnohospodárskej a ostatnej pôdy na celkovej výmere územia	9
Tabuľka 4 Využitie pôdy v obci Renčičov	9
Graf 2 Štruktúra lesov podľa určenia v obci Renčičov (v ha)	10
1.3. História obce	10
1.4. Socio-ekonomická oblasť	10
Obyvateľstvo	10
Graf 3 Počet obyvateľov obce v rokoch 2012-2021	11
Tabuľka 5 Prirodzený pohyb obyvateľov obce Renčičov	11
Tabuľka 6 Migračné saldo v obci Renčičov	11
Tabuľka 7 Štruktúra vierovyznania v obci Renčičov v roku 2021	12
Tabuľka 8 Stupeň najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Renčičove v 2021	12
1.5. Doprava	12
1.6. Technická infraštruktúra	12
1.7. Sociálna infraštruktúra	13
1.8. Zdravotná starostlivosť	13
1.9. Školstvo	13
1.10. Kultúra a šport	13
1.11. Bytový fond	13
1.12. Životné prostredie	13
1.13. Cestovný ruch	13
1.14. Podnikateľský sektor a zamestnanosť	14
2. ANALÝZA SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNOK OBCE	14
2.1 Analýza príčin a dôsledkov	15
Obrázok 1 SEQ Obrázok	15

2.2 Analýza vonkajšieho prostredia	15
Obrázok 2 Príležitosti a ohrozenia	16
2.3. Zhodnotenie súčasného stavu územia	16
Tabuľka 9 SWOT ANALÝZA.....	17
3. STRATEGICKÁ ČASŤ.....	18
Tabuľka 10 Priority a strategické ciele rozvoja obce Renčišov	19
4. PROGRAMOVÁ ČASŤ	20
Tabuľka 11 Prehľad Priorít - PR Obce Renčišov	20
Tabuľka 12 Prehľad programu rozvoja obce Renčišov	26
5. REALIZAČNÁ ČASŤ	27
5.1 Organizačné zabezpečenie realizácie PRO	27
5.2 Akčný plán	28
Tabuľka 13 Akčný plán obce Renčišov s výhľadom na 2 roky (2023 – 2025).....	28
5.3 Monitorovanie a hodnotenie PRO	28
Tabuľka 14 Monitorovacie ukazovatele.....	29
Tabuľka 15 Plán hodnotenia a monitorovania	30
6. FINANČNÁ ČASŤ	30
6.1 Indikatívny finančný plán PRO	31
Tabuľka 16 Indikatívny finančný plán PRO	31
Tabuľka 17 Model viaczdrojového financovania.....	32
Tabuľka 18 Hodnotiace kritériá pre výber projektov (upravené pre účely obce)	33
ZÁVER	34
PRÍLOHY PROGRAMU ROZVOJA OBCE.....	36

ÚVOD

Program rozvoja obce, spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.

Obec Renčišov zahájila dňa 7.8.2022 prípravu strategického dokumentu s názvom Program rozvoja obce Renčišov na roky 2023 – 2030 s výhľadom do roku 2033, ktorý je základným plánovacím dokumentom na vymedzenom území a nástrojom riadenia pre rozvoj územia.

Program rozvoja obce Renčišov na roky 2023 – 2030 čerpá poznatky aj z Programu rozvoja obce Renčišov na roky 2015-2022.

Program rozvoja obce poskytuje komplexný pohľad na to, aká obec je a akou by chcela byť. Dôkladné analýzy územia a ich zhodnotenie poskytnú informácie aké sú silné a slabé stránky obce, možnosti a ohrozenia sú podkladom pre sformulovanie strategických cieľov v oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja a spôsobu akým by ich chcela obec dosiahnuť. Zmyslom procesu tvorby PR je sformulovať víziu o smerovaní obce tak, aby vyjadrovala ekonomické a sociálne záujmy obce a zároveň bola v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, príp. rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva. Do prípravy dokumentu sa postupne zapojili všetky záujmové skupiny a vrstvy obyvateľov a výsledný dokument je prerokovaný a schválený obecným zastupiteľstvom. Vďaka analýze hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a jej katastrálneho územia sme stanovili strategické ciele, priority rozvoja a víziu, pre budúce smerovanie obce. Program rozvoja obce má za úlohu odpovedať na otázku aká obec je a akou by chcela byť. Pre vytvorenie tohto dokumentu bol použitý participatívny prístup, kde boli zohľadnené názory podnikateľských subjektov aj občanov obce. Taktiež sa vyžadoval určitý čas na koordináciu strategického plánovania s inými plánovacími dokumentmi. Grafické znázornenie tohto procesu je v tabuľke č. 1

Tabuľka 1 Harmonogram spracovania PR obce Renčičov

Termín	August 2022	September 2022	Október 2022	November 2022	December 2022
Úvod	x				
Analytická časť	x				
Strategická časť	x	x			
Programová časť		x	x		
Realizačná časť			x		
Finančná časť			x	x	
Verejné prerokovanie				x	
Schválenie PR obec. zastupiteľstvom					x

(zdroj: vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 2 zobrazuje spôsoby zapájania sa verejnosti a subjektov do prípravy pripomienkovania PR obce Renčišov.

Tabuľka 2 Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PR obce Renčišov

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Verejné informačné tabule	x		
Webová stránka obce	x	x	
Informácie v obecnom rozhlase	x		
Stretnutia	x	x	
Telefónna informačná linka		x	
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov		x	x
Stretnutia s kľúčovými skupinami	x	x	
Návšteva v dotknutom území		x	
Brainstorming		x	x
Rokovania			x
Nezávislí experti poskytujúci poradenské služby		x	x
Práca s expertmi			x
Dotazník pre širokú verejnosť	x	x	
Prieskumy verejnej mienky	x	x	
Pracovné skupiny			x

(zdroj: vlastné spracovanie)

Program rozvoja obce Renčišov na roky 2023 - 2030 bol vypracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja a bol predložený obecnému zastupiteľstvu na schválenie.

Tabuľka 3 Zámer spracovania PR obce Renčičov

Názov dokumentu	Program rozvoja obce Renčičov na roky 2023 - 2030																			
Forma spracovania	Spracovanie PR prebiehalo na základe zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Pri spracovaní PR boli využívané aj dáta a informácie z PR na roky 2015-2022.																			
Riadenie procesu spracovania	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Riadiaci tím</th> </tr> <tr> <th>Meno</th> <th>Funkcia v obci</th> <th>Činnosť v riadiacom tíme</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Miroslav Paločko</td> <td>starosta obce</td> <td>Koordinátor riadiaceho tímu</td> </tr> <tr> <td>František Ondrej</td> <td>poslanec OZ</td> <td>Člen riadiaceho tímu</td> </tr> <tr> <td>Pavol Andraš</td> <td>poslanec OZ</td> <td>Člen riadiaceho tímu</td> </tr> <tr> <td>Ing. Anna Sabolová</td> <td>Pracovníčka obce</td> <td>Člen riadiaceho tímu</td> </tr> </tbody> </table>		Riadiaci tím			Meno	Funkcia v obci	Činnosť v riadiacom tíme	Miroslav Paločko	starosta obce	Koordinátor riadiaceho tímu	František Ondrej	poslanec OZ	Člen riadiaceho tímu	Pavol Andraš	poslanec OZ	Člen riadiaceho tímu	Ing. Anna Sabolová	Pracovníčka obce	Člen riadiaceho tímu
Riadiaci tím																				
Meno	Funkcia v obci	Činnosť v riadiacom tíme																		
Miroslav Paločko	starosta obce	Koordinátor riadiaceho tímu																		
František Ondrej	poslanec OZ	Člen riadiaceho tímu																		
Pavol Andraš	poslanec OZ	Člen riadiaceho tímu																		
Ing. Anna Sabolová	Pracovníčka obce	Člen riadiaceho tímu																		
Obdobie spracovania	- obdobie spracovania 08/2022 – 12/2022																			
Financovanie spracovania	Rozpočet obce																			

Program rozvoja obce pozostáva z :

- analytickej časti,
- strategickej časti,
- programovej časti,
- realizačnej časti,
- finančnej časti.

Program rozvoja obce Renčičov je otvoreným dokumentom a na základe výsledkov hodnotenia a stavu implementácie jednotlivých aktivít môže byť aktualizovaný a dopĺňaný.

1.ANALYTICKÁ ČASŤ

Analýza vnútorného prostredia

1.1. Popis obce a vymedzenie jej územia

Obec Renčičov sa nachádza v Prešovskom kraji, administratívne spadá pod okres Sabinov. Jej kataster sa rozprestiera na juhozápade okresu kde susedí na severe s Dubovicou a Rožkovanmi, na západe Nižný Slavkov, na východe s Uzovskými Pekl'anmi a na juhu s prešovským okresom a v ňom s Lipovcami a Hermanovcami.

Obec sa rozkladá na území o rozlohe 8,86 km² s nadmorskou výškou od cca 560 po 1081 m.n.m., čo je vrchol Bachureň, najvyšší bod rovnomenného pohoria. Stred obce leží vo výške cca 610 m.n.m.

1.2. Prírodné podmienky

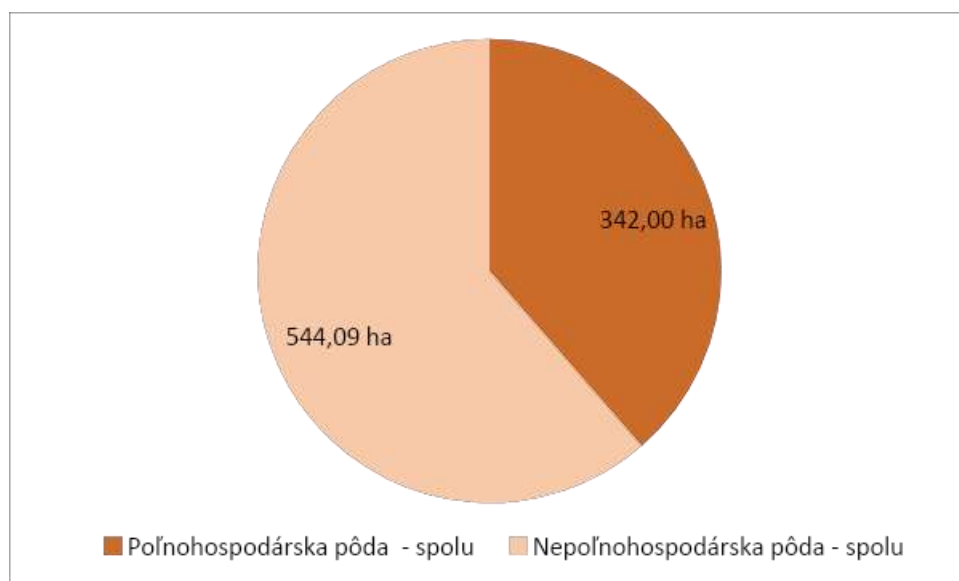
Celé katastrálne územie obce Renčišov leží v geomorfologickom celku Bachureň. Morfológia územia je na svoju malú rozlohu veľmi členitá. Reliéf územia sa postupne zvažuje od juhozápadu na severovýchod. Keďže rozdiel medzi najvyšším a najnižším bodom je viac ako 500 metrov je sklon územia relatívne veľký. Spolu s geologickým podložíom, ktoré z veľkej časti tvoria nestabilné stredno a hrubozrnné pieskovce a ílovce, vytvárajú riziko zosuvov. Prevenciu tvoria bohaté lesné porasty, ktoré vo veľkej miere zabraňujú vodnej erózii pôdy a následne väčším zosuvom.

Vodstvo a klimatické podmienky sa odvíjajú od podmienok reliéfu územia. Vodné toky na danom území majú horský, dravý ráz. Katastrálnym územím pretekajú Renčišovský potok a potok Malá Svinka. Údolné polohy územia patria do chladného a vlhkého klimatického regiónu s priemernými teplotami v januári -4 až -6°C a letnými teplotami 12 až 13°C. Vyššie položené horské oblasti patria do veľmi chladného a vlhkého klimatického regiónu a majú januárové teploty v priemere -5 až -6°C, letné len 10 až 11 °C. Priemerný ročný úhrn zrážok je na úrovni 700 mm.

Pôdy na území sú chudobné na živiny. Hornatejšiu južnú časť tvoria podzolové hnedé pôdy, v údoliach prevládajú rankre a pseudoglejové hnedé lesné pôdy. Tieto pôdy sú veľmi chudobné na humusový horizont a nevhodné pre intenzívne poľnohospodárske využitie. Len v okolí intravilánu sa nachádzajú väčšie lúky a pasienky vhodné na extenzívny chov dobytka a oviec. Nasledujúce grafy a tabuľka názorne ukazujú podiel poľnohospodárskej pôdy a štruktúru využitia územia.

Graf 1 Podiel poľnohospodárskej a ostatnej pôdy na celkovej výmere územia

Zdroj: datacube.statistics.sk

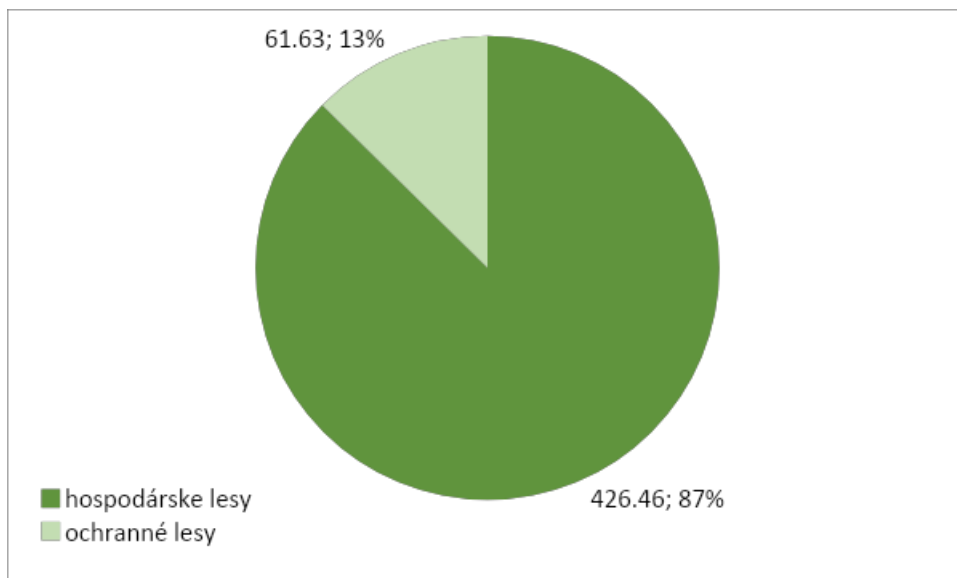
Tabuľka 4 Využitie pôdy v obci Renčičov

Druh pôdy	v ha
orná pôda	9,37
záhrada	11,26
ovocný sad	0,41
trvalý trávny porast	320,96
lesný pozemok	498,19
vodná plocha	9,07
zastavaná plocha a nádvorie	12,04
ostatná plocha	24,79
orná pôda	9,37
záhrada	11,26
CELKOVÁ VÝMERA OBCE	886,09

Zdroj: datacube.statistics.sk

V katastri obce Renčičov sa v najnižších polohách vyskytujú bukové a bukovo-jedľové lesy, v stredných polohách jedľové a jedľovo-smrekové lesy a na vrcholoch hrebeňov smrekové lesy. Zo 498 hektárov lesných pozemkov, až 488 hektárov tvoria lesné porasty. Ich využitie je znázornené v sprevádzajúcom grafe.

Graf 2 Štruktúra lesov podľa určenia v obci Renčišov (v ha)

Zdroj: datacube.statistics.sk

Vlastníctvo lesov v obci Renčišov je z veľkej časti nezistené, keďže podľa dostupných údajov súkromní vlastníci disponujú len 4,6 hektármi lesov a 20,29 hektárov vlastní miestny urbariát a až 473,3 hektárov lesa sú nezistení vlastníci.

1.3. História obce

Prvá písomná zmienka o obci Renčišov pochádza z roku 1344, bola súčasťou majetku panstva Svinia. V r. 1427 tu hospodáril okolo 25 poddanských domácností. V r. 1600 malo sídlisko 16 poddanských domov. V r. 1715 bolo sídlisko opustené, v r. 1720 tu hospodáril 8 poddanských domácností, v r. 1828 bolo 45 domov a 344 obyvateľov, v r. 1900 bolo 330, v r. 1970 277 obyvateľov. V roku 1944 v okolí obce pôsobili partizánske skupiny. V roku 1998 obec zasiahla povodeň, pri ktorej prišlo o život niekoľko občanov. K historickým pamiatkam obce patrí grécko-katolícky kostol z roku 1828. (zdroj: www.rencisov.sk)

1.4. Socio-ekonomická oblasť

Obyvateľstvo

Obec Renčišov mala k 31.12.2021 spolu 184 obyvateľov, z toho 89 mužov a 95 žien. Hustota obyvateľstva 20 obyvateľov na km². Priemerný vek občanov je 38,25 roka. Priebeh vývoja počtu obyvateľov je znázornený v grafe č. 4.

Graf 3 Počet obyvateľov obce v rokoch 2012-2021

Zdroj: datacube.statistics.sk

Kvôli celkovému nízkemu počtu obyvateľov obce Renčišov má každá zmena výrazný dopad na početnosť populácie. V nasledujúcich tabuľkách sú tieto zmeny znázornené

Tabuľka 5 Prirodzený pohyb obyvateľov obce Renčišov

Katégorie	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Narodení	0	4	0	2	1	1	0	2	3	2
Zomrelí	2	1	2	1	2	2	3	1	1	1
Prirodzený prírastok	-2	3	-2	1	-1	-1	-3	1	2	1

Zdroj: datacube.statistics.sk

Okrem natality a mortality ovplyvňuje vývoj počtu obyvateľov aj migrácia obyvateľov za prácou, štúdiom a podobne. Z údajov v tabuľke č. 6 je zrejmé, že obec dopláca na svoju okrajovú polohu a tým pádom málo pracovných príležitostí a následné vyst'ahovalectvo.

Tabuľka 6 Migračné saldo v obci Renčišov

Katégorie	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Priťahovaní	6	5	0	1	4	2	4	0	13	1
Odst'ahovaní	1	6	9	5	1	1	2	4	6	3
Migračné saldo	5	-1	-9	-4	3	1	2	-4	7	-2

Zdroj: datacube.statistics.sk

Z hľadiska vierovyznania sa v roku 2021 v obci Renčišov väčšina občanov hlásila k gréckokatolíckej cirkvi. V tabuľke je možné vidieť všetky existujúce cirkvi a vierovyznania v obci, počet veriacich a ich podiel na celkovom počte obyvateľov. Dvojtretinovú väčšinu tvoria veriaci gréckokatolíckej cirkvi.

Tabuľka 7 Štruktúra vierovyznania v obci Renčišov v roku 2021

Náboženské vyznanie / cirkev	Spolu	v %
Rímskokatolícka cirkev	39	23,08 %
Gréckokatolícka cirkev	117	69,23 %
Bez vyznania	13	7,69 %
Spolu	169	100,00 %

Zdroj: SODB 2021

Vzdelanostná štruktúra obce je znázornená v nasledujúcej tabuľke. Z nej je zrejmé, že najväčší podiel na celkovej populácii majú občania so stredoškolským vzdelaním.

Tabuľka 8 Stupeň najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Renčišove v 2021

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	SPOLU
Základné	41
Stredoškolské	101
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	15
SPOLU	157

Zdroj: SODB 2021

1.5. Doprava

Do obce vedie cesta III. triedy 54313 v celkovej dĺžke 1,2 km. Ostatné komunikácie v obci sú spevnené a spevnená je aj cesta vedúca do lyžiarskeho strediska Buče. Iné cesty majú charakter lesných a poľných ciest. Do obce premáva autobusové spojenie 9 x denne väčšinou z okresného Sabinov, alebo Prešova. V obci sú 2 autobusové zastávky. Najbližšia železničná stanica je v Sabinove. Obec dopláca na svoju okrajovú polohu a preto je nezaujímavá pre investorov, ale aj potenciálnych nových obyvateľov.

1.6. Technická infraštruktúra

Obec Renčišov je plynofikovaná, má vybudovaných 3000 m skupinového vodovodu, avšak ten je stále neskolaudovaný. Pokrytie rozhlasom a telefónnym aj mobilným pokrytím je samna celom území obce. Renčišovský potok je v intraviláne obce zregulovaný, taktiež aj Malá Svinka na krátkom úseku v obci.

1.7. Sociálna infraštruktúra

Kvôli svojej okrajovej polohe a malému počtu obyvateľov nemá Renčišov takmer žiadnu sociálnu infraštruktúru, okrem obecného úradu, ktorý plní základné funkcie. Za ostatnou občianskou vybavenosťou musia občania obce dochádzať do susedných obcí alebo okresného mesta Sabinov.

1.8. Zdravotná starostlivosť

V obci sa nenachádza žiadne zdravotnícke zariadenie. Zdravotnícke zariadenia je možné navštíviť v strediskových Jarovniciach, alebo v blízkom okresnom meste.

1.9. Školstvo

V obci sa nenachádza materská ani základná škola, ich úlohu supľujú vzdelávacie zariadenia v okolitých obciach a mestách.

1.10. Kultúra a šport

Obec Renčišov nedisponuje kultúrnym strediskom, alebo inou infraštruktúrou okrem priestorov obecného úradu, kde by sa dali usporadúvať kultúrne podujatia. Tie sa preto konajú poväčšine v exteriéri. Z podujatí môžeme spomenúť Renčišovský ples, stavenie mája, pálenie vatry. Športovým podujatiam napomáha najmä blízke lyžiarske stredisko Buče a futbalové ihrisko. Tu sa koná každoročné futbalový turnaj, v zime beh na bežkách ale aj kultúrno-súťažné podujatie Bachurňanská kosa v ručnom kosení. V obci existuje dobrovoľný hasičský zbor a poľovnícke združenie.

1.11. Bytový fond

Pri sčítaní domov a obyvateľov v roku 2021 obec mala 77 rodinných domov, ale z toho len 30 z nich je trvalo obývaných. V obci sa nachádza pomník partizánov. Z hospodárskych budov je v obci len bývalá stajňa, ktorá je však v zlom technickom stave. V obci sa nachádza rozostavaná budova DHZ.

1.12. Životné prostredie

Vďaka svojej odľahlosti a malým zásahom ľudskej činnosti do miestnej prírody má obec Renčišov veľmi zachovalé životné prostredie. Jedným z rizík je nedobudovaná kanalizácia a ČOV, čo môže spôsobovať znečistenie vodných tokov a spodných vôd v intraviláne obce. Ďalším problémom je možná pôdna erózia v exponovaných územiach.

1.13. Cestovný ruch

Obec Renčišov disponuje výbornými prírodnými podmienkami pre turistiku, vidiecku turistiku a zimnú turistiku vďaka neďalekému lyžiarskemu stredisku. Obec je vhodná nielen pre krátkodobý cestovný ruch, ale aj pre chalupárstvo, keďže v obci je viacero starých a nevyužitých domov. V obci chýbajú pozemky na stavbu nových rodinných domov. V obci je umiestnená turistická tabuľa, pohostinstvo a bola vydaná jedna publikácia o obci.

Zároveň jej však chýba vybudovaná infraštruktúra nielen čo sa týka hotelových a reštauračných služieb, ale aj ostatnej infraštruktúry priamo nesúvisiacej s cestovným ruchom. Je tu potrebné dobudovať inžinierske siete, obchodnú sieť, vybudovať turistické chodníky a investovať do propagácie obce a jej okolia. Obec samotná nemá žiadne ubytovacie kapacity, aj keď v lyžiarskom stredisku je chata s ubytovaním pre cca 40 osôb, tá však administratívne patrí do katastra obce Lipovce.

1.14. Podnikateľský sektor a zamestnanosť

Renčišov nemá silnú hospodársku základňu a preto aj počet podnikateľských subjektov je malý. Poľnohospodársku výrobu zastrešuje PD Jarovnice, stolárske práce firma Ferostol, ďalším zamestnávateľmi sú miestny obchod rozličného tovaru a pohostinstvo. Neďaleké lyžiarske stredisko nespadá administratívne pod obec Renčišov.

V obci Renčišov bolo v roku 2021 9 evidovaných uchádzačov o zamestnanie. (zdroj: datacube.statistics.sk).

2. ANALÝZA SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNOK OBCE

Pre zhodnotenie vnútorného prostredia je najvhodnejšou metódou použitie analýzy silných a slabých stránok. Tie je obec schopná správnym prístupom ovplyvniť a vyskytnuté problémy riešiť.

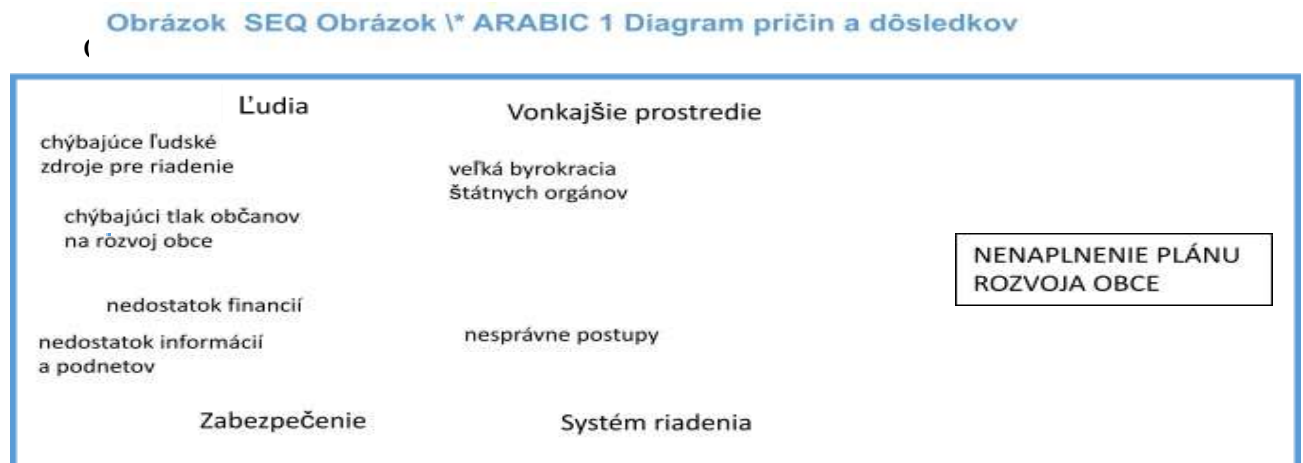
Obec Renčišov nemá veľa silných stránok na ktorých môže stavať svoj rozvoj. Jednou z mála je zachované životné prostredie a poloha v atraktívnom prírodnom prostredí vhodné pre rozvoj cestovného ruchu a športu. Ďalšou silnou stránkou je relatívne nízka miera nezamestnanosť a dobrá demografická štruktúra obyvateľov. Dostatok lesov a ťažobnej drevnej hmoty ponúka možnosti spracovania dreva a výrobkov z neho s ohľadom na ochranu územia a prírodných pomerov. Poslednou využiteľnou silnou stránkou je relatívne veľká rozloha lúk a pasienkov pre extenzívny chov hospodárskych zvierat, ale napríklad aj včiel pre produkciu biopotravín.

Slabých stránok obce Renčišov je viacero. Hlavnou je rozvoja obce čo je následkom jej polohy mimo hlavných dopravných ťahov a slabšej dopravnej dostupnosti. Ďalšou sú nevhodné prírodné podmienky pre rozsiahlejšiu poľnohospodársku výrobu, alebo priestorové obmedzenia pre budovanie väčších hospodárskych budov. Slabou stránkou je aj príliš malý počet pracovných síl a jej nevhodná štruktúra pre väčšie podnikateľské zámery. Veľkou slabinou obce je nedobudovaná technická infraštruktúra, no najmä takmer neexistujúca sociálna vybavenosť obce, neexistencia predškolského a školského zariadenia, ako aj nové pozemky s potenciálom na vybudovanie rodinných domov, ktoré by prilákalo mladé rodiny, alebo infraštruktúra pre kultúrno-spoločenské podujatia a doplnkové služby.

2.1 Analýza príčin a dôsledkov

Táto analýza nám pomáha nájsť všetky možné príčiny pre ktoré sa plán rozvoja obce Renčišov nie vždy plní a hľadá možné dôsledky tohto konania. Medzi príčiny patria ľudské zdroje, zabezpečenie, systém riadenia a vonkajšie okolie. Graficky je to znázornené v nasledujúcom diagrame:

Obrázok 1 SEQ Obrázok

Zdroj: program rozvoja obce 2015-2022

2.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie predstavuje také vonkajšie faktory ovplyvňujúce danú obec, ktoré samotná obec nemôže priamo ovplyvniť. Hlavné vonkajšie faktory sú príležitosti a ohrozenia. Ak ich vie obec správne identifikovať a interpretovať, môže v budúcnosti využiť prichádzajúce príležitosti a eliminovať ohrozenia. Ich zoznam pre obec Renčišov sa nachádza v nasledujúcej tabuľke:

Obrázok 2 Príležitosti a ohrozenia

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • využitie atraktívneho prostredia pre turistiku, agroturistiku a športu • spolupráca v rámci MAS • investícia do existujúceho lyžiarskeho strediska pre ďalší rozvoj cestovného ruchu • produkcia biopotravín • zlepšenie stavu životného prostredia a skvalitnenie občianskej vybavenosti • obnova bytového fondu slúžiaca pre funkciu chalupárstva a rekreácie	<ul style="list-style-type: none"> • často sa meniace sa legislatívne prostredie a slabá vymožiteľnosť práva • klimatické zmeny a následné spôsobené škody na majetku obce a jej občanov (povodne, požiare ...) • neriešená infraštruktúra • prestarnutý bytový fond a chátranie neobývaných domov • vysťahovalectvo mladých za prácou a postupné vymieranie obyvateľov

Zdroj: program rozvoja obce 2015-2022

MAS Bachureň

Obec Renčišov je členom Miestnej akčnej skupiny Partnerstvo BACHUREŇ, ktorá združuje obce prešovského a sabinovského okresu. Vznik tohto zoskupenia sa datuje od roku 2009, kedy jeho úlohou bolo administratívne pripraviť územie na vznik verejno – súkromného partnerstva pracujúceho na princípe LEADER a na vypracovanie Integrovannej stratégie rozvoja územia Partnerstva BACHUREŇ. Cieľom MAS Partnerstvo BACHUREŇ je komplexný a efektívny rozvoj územia pri maximálnom využití miestneho potenciálu.

2.3. Zhodnotenie súčasného stavu územia

Pre odhad súčasného stavu územia v obci Renčišov sa používa tzv. SWOT analýza, ktorou identifikujeme silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia, prvé dve menované analyzujú vnútorné prostredie a príležitosti a ohrozenia opisujú vonkajšie prostredie. Analýza umožní odhad budúceho možného vývoja. Identifikuje možné riziká a hrozby a následne pomôže určiť východiská a riešenia problémov. Cieľom vypracovania SWOT analýzy je posúdiť predpoklady obce Renčišov k naplneniu Programu rozvoja obce.

SWOT analýza súčasného stavu obce Renčišov je rozdelená do 4 základných oblastí

- Poloha, prírodné podmienky a životné prostredie
- Doprava, technická a sociálna infraštruktúra
- Podnikateľský sektor a zamestnanosť
- Cestovný ruch, šport, kultúra a život v obci

Tabuľka 9 SWOT ANALÝZA

POLOHA, PRÍRODNÉ PODMIENKY A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
atraktívne prírode prostredie	poloha v hospodársky slabo rozvinutom regióne
ekologická stabilita územia	geologické a pôdne podložie v kombinácii so sklonom územia spôsobujúce riziko zosuvov
vysoký podiel lesov	málo vhodné pôdy pre poľnohospodársku výrobu
dostatok vodných zdrojov a vodných tokov	nedokončená kanalizácia
zber a separácia odpadu	nelegálne skládky odpadov
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
využitie svojej polohy a prírodných podmienok pre cestovný ruch	neregulovaný výrub lesných porastov a následná erózia pôdy
zlepšenie životného prostredia po dokončení kanalizácie a verejného vodovodu	klimatické zmeny a s nimi spojené riziká pri živelných pohromách (povodne, zosuvy)
možnosť čerpania financií na riešenie environmentálnych problémov	slabá osвета občanov pri ochrane životného prostredia (nakladanie s odpadmi, atď.)
DOPRAVA, TECHNICKÁ, SOCIÁLNA A BYTOVÁ INFRAŠTRUKTÚRA	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
dostatočná frekvencia autobusových spojov	zlá a zdĺhavá dopravná dostupnosť
plynofikácia obce	veľmi slabá sociálna vybavenosť
	nedostatok stavebných parciel
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
dobudovanie technickej infraštruktúry	neinvestovanie do opravy ciest
zlepšenie sociálnej a kultúrnej vybavenosti pre prilákanie mladých rodín	nedokončenie technickej infraštruktúry
rekonštrukcia starých a opustených domov na nové bytové jednotky a chalupy	vyst'ahovalectvo mladých za prácou a postupná degradácia obce a jej funkcií
PODNIKATELSKÝ SEKTOR A ZAMESTNANOSŤ	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
dostatok drevnej hmoty pre ťažbu a výrobky z dreva	malý a slabý podnikateľský sektor
relatívne nízka miera nezamestnanosti	nevhodné podmienky pre intenzívne poľnohospodárstvo
vzdelaná pracovná sila	malá „podnikavosť“ miestnych občanov
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
využitie prírodných podmienok pre produkciu biopotravín	komplikovaná legislatíva pri zamestnávaní občanov a zakladaní živností
využitie bytového fondu na prenájom a rekreáciu	nevyužitý potenciál miestnych prírodných podmienok a atraktivity územia pre podnikanie
využitie potenciálu neďalekého lyžiarskeho strediska	slabá podpora podnikania a investorov
CESTOVNÝ RUCH, ŠPORT, KULTÚRA A ŽIVOT V OBCI	

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
veľmi vhodná poloha, reliéf a prírodné podmienky pre cestovný ruch a šport	neexistencia hotelových a reštauračných služieb v obci
blízke lyžiarske stredisko	nevyužitý potenciál v agroturizme
organizácia kultúrnych podujatí v prírode	chýbajúce kultúrne stredisko pre konanie kultúrnych a spoločenských podujatí
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
spolupráca s obcou Lipovce a jej lyžiarskym strediskom Búče	stále sa meniacia legislatíva a byrokracia štátnej správy pri čerpaní dotácií
využitie pozemkov a súkromných domov pre chalupárstvo	nedokončenie základnej technickej a sociálne vybavenosti pre následný rozvoj turistickej infraštruktúry
zapájanie obyvateľov do spoločenského a kultúrneho života	upadajúci záujem mladých o kultúrne tradície a podujatia
	chátranie neobývaných domov a tým zníženie atraktivity obce

3. STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť zahŕňa stratégiu rozvoja obce Renčišov pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a vymedzuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. V danej časti je definovaná vízia obce, prioritné oblasti a strategické ciele, na ktoré sa obec zameriava pri rozvoji.

Vízia je najvšeobecnejším vyjadrením predstavy toho, ako a kde sa obec vidí v dlhodobom horizonte 10 – 15 rokov. Je obrazom toho, čo chce obec dosiahnuť s využitím jej silných stránok. Obec má základné priority rozvoja, na ktoré sa viažu strategické ciele. Strategické ciele sú konkretizáciou vízie a stanovujú sa na obdobie 7 – 10 rokov.

Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030: Slovensko 2030 definuje priority a ciele rozvoja Slovenska v troch integrovaných rozvojových programoch pokrývajúcich kľúčové oblasti rozvoja: ochrana a rozvoj zdrojov, ich udržateľné využívanie a rozvoj komunít. Tieto programy sú chápané ako prierezové, integrujúce problematiku rôznych rezortov a rôznych úrovní štátnej správy a územnej samosprávy. Reagujú na hlavné výzvy nielen na národnej úrovni, ale berú do úvahy špecifiká regiónov Slovenska.

V nadväznosti na víziu Slovensko 2030 obec stanovila víziu a strategický cieľ rozvoja.

Vízia : „Obec Renčišov atraktívna a prosperujúca obec „s vybudovanou infraštruktúrou, rozvinutým poľnohospodárstvom, poskytujúca kvalitné služby svojim obyvateľom a neustále navštevovaná milovníkmi jej krásnej nedotknutej prírody.“

Strategický cieľ: „Do roku 2030 významne zvýšiť atraktivitu obce a kvalitu života obyvateľov prostredníctvom rozvinutej technickej a sociálnej infraštruktúry, vytvorených produktov a služieb v cestovnom ruchu, vybudovaním prístupových ciest k novým stavebným parcelám, rozšírením poľnohospodárskej činnosti a vytvorením pracovných príležitostí“.

Tabuľka 10 Priority a strategické ciele rozvoja obce Renčišov

PRIORITY A STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA				
Priorita 1	Priorita 2	Priorita 3	Priorita 4	Priorita 5
TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A NOVÉ STAVEBNÉ POZEMKY	SOCIÁLNA OBLASŤ	CESTOVNÝ RUCH A SLUŽBY	PODNIKATEĽSKÝ SEKTOR A SLUŽBY	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
ŠPECIFICKÉ CIELE				
Kvalitná technická infraštruktúra a atraktívna obec s novými stavebnými pozemkami	Rozvinutá sociálna infraštruktúra, zlepšené podmienky pre vzdelávanie, kultúru a šport, kvalitný bytový fond.	Vybudovaná rekreačná a turistická infraštruktúra	Rozvinutý podnikateľský sektor, priemysel a poľnohospodárstvo	Kvalitné životné prostredie

Strategickým cieľom obce je vybudovať v obci čo najlepšie podmienky na život, vybudovať prístupové cesty a infraštruktúru k novým stavebným pozemkom, podporiť podnikanie a rozvoj cestovného ruchu a tým zabezpečiť rozvoj obce s využitím vlastného potenciálu. Obec plánuje dobudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci, zabezpečiť dostatočnú protipovodňovú ochranu a zjednodušiť pohyb obyvateľov v obci. Dobudovať kanalizáciu a čističky odpadových vôd, čím prispeje k ochrane životného prostredia. Zámerom je rozvinúť cestovný ruch podporou podnikania v obci, rozšírením a skvalitnením služieb v obci, vybudovaním relaxačných a spoločenských objektov a športových zariadení. Tým bola podporená aj sociálna infraštruktúra, ktorá je podmienkou podpory sociálnej oblasti. V tejto oblasti je strategickým cieľom vybudovať kvalitné školské a športové zariadenia, detské ihriska, zariadenia a zóny na voľno časové aktivity, zachovávať kultúru a zabezpečiť vhodné podmienky na bývanie.

4. PROGRAMOVÁ ČASŤ

V programovej časti sú stanovené opatrenia rozvoja obce, špecifické ciele v rámci jednotlivých priorít a aktivity, ktoré obec plánuje realizovať. Všetky priority a aktivity sú stanovené v súlade so strategickým cieľom rozvoja obce Renčišov.

Tabuľka 11 Prehľad Priorít - PR Obce Renčišov

PRIORITA 1		TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A NOVÉ STAVEBNÉ POZEMKY
Špecifický cieľ		Kvalitná technická infraštruktúra a atraktívna obec
Opatrenie 1.1		Technická infraštruktúra a miestne komunikácie
Aktivity	1.1.1	Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a dostavba kanalizácie
	1.1.2	Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a dostavba vodovodu
	1.1.3	Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a dostavba čističiek odpadových vôd
	1.1.4	Výstavbou a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov
	1.1.5	Skvalitnenie pokrytia obecným rozhlasom, TV signálom a verejným internetom
	1.1.6	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia
	1.1.7	Zvýšenie bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch
	1.1.8	Podpora protipožiarnej ochrany a dobrovoľného hasičského zboru
	1.1.9	Skvalitňovanie protipovodňovej ochrany
Opatrenie 1.2		Nové stavebné pozemky v obci
Aktivity	1.2.1	Prístupové cesty k novým stavebným pozemkom
	1.2.2	Vysporiadanie vlastníctva pozemkov
	1.2.3	Technická infraštruktúra pre nové stavebné pozemky

PRIORITA 2	SOCIÁLNA OBLASŤ
Špecifický cieľ	Rozvinutá sociálna infraštruktúra, zlepšené podmienky pre vzdelávanie, kultúru a šport, kvalitný bytový fond.
Opatrenie 2.1	Sociálne služby
Aktivity	2.1.1 Služby sociálnej starostlivosti 2.1.2 Zvyšovanie kapacity komunitných sociálnych služieb 2.1.3 Rozvoj terénnych a ambulatných sociálnych služieb 2.1.4 Zriadenie nových zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia 2.1.5 Zriadenie denného stacionára 2.1.6 Služby pre seniorov, pohybovo znevýhodnených a občanom odkázaným na pomoc (rozvoz stravy, sociálne poradenstvo a pod.) 2.1.7 Vybudovanie zdravotného strediska 2.1.8 Organizácia akcií a aktivít, zapájanie a podpora seniorov 2.1.9 Podpora seniorských organizácií 2.1.10 Zriadenie Domu smútku 2.1.11 Nákup vozidiel pre účely zabezpečenia spoločnej dopravy osôb/špecifickej skupiny 2.1.12 Zabezpečovanie spoločnej dopravy osôb/špecifickej skupiny
Opatrenie 2.2	Rozvoj vzdelávania, kultúry a športu
Aktivity	2.2.1 Organizácia kultúrnych, športových a spoločenských podujatí 2.2.2 Podpora zachovávanía tradícií a folklóru 2.2.3 Podpora partnerstiev, klubov, združení 2.2.4 Podpora zachovávanía tradícií a folklóru 2.2.5 Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a vybavenie kultúrnych zariadení 2.2.6 Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a vybavenie športových zariadení (ihriská, šatne, soc. zariadenia, posilňovne, fitness centrá, športové centrá a pod.) 2.2.7 Výstavba detských ihrísk 2.2.8 Finančná podpora vybraných záujmových združení v obci

Opatrenie 2.3	Bytový fond
Aktivity	<p>2.3.1 Územná príprava lokalít pre bývanie</p> <p>2.3.2 Výstavba bytových domov</p> <p>2.3.3 Budovanie a zlepšovanie malej infraštruktúry a prístupu k domom a bytom (parkoviská, chodníky, cesty, odvodnenie, spevnenie a pod.)</p> <p>2.3.4 Údržba a úprava ciest a chodníkov, zimná údržba</p> <p>2.3.5 Zriadenie technického parku so strojmi na údržbu miestnych komunikácií</p> <p>2.3.6 Úprava a udržiavanie verejnej zelene v okolí bytových domov</p>
Opatrenie 2.4	Vzdelávanie
	<p>2.4.1 Vzdelávacie a informačné aktivity pre záujemcov a poskytovateľov služieb v oblasti cestovného ruchu, ktoré zvýšia odborné vedomosti a zručnosti a napomôžu tak k skvalitneniu služieb</p> <p>2.4.2 Pomoc na začatie podnikania</p> <p>2.4.3 Spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi pri organizácii spoločných pracovných procesov a spoločnom využívaní zariadení a zdrojov a pri rozvoji služieb v oblasti cestovného ruchu a ich uvádzania na trh</p> <p>2.4.4 Vzdelávanie detí a mládeže v rôznych oblastiach (šport, životospráva, ekonomika, životné prostredie, odborné vzdelávanie a pod.)</p> <p>2.4.5 Vzdelávanie dospelých v rôznych oblastiach na zlepšenie zručností a rozšírenie vedomostí</p> <p>2.4.6 Vzdelávacie a informačné aktivity, kurzy, školenia, tvorivé dielne a pod.</p> <p>2.4.7 Vzdelávacie a informačné aktivity v oblasti starostlivosti o životné prostredie</p> <p>2.4.8 Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov, detí a mládeže</p> <p>2.4.9 Výchova obyvateľov a návštevníkov obce k ochrane prírody</p> <p>2.4.10 Vzdelávacie aktivity v oblasti využívania OZE</p>

PRIORITA 3	CESTOVNÝ RUCH A SLUŽBY
Špecifický cieľ	Vybudovaná rekreačná a turistická infraštruktúra.
Opatrenie 3.1	Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu
Aktivity	<p>3.1.1 Výstavba a rekonštrukcia turistických chodníkov, cyklochodníkov, náučných chodníkov, bežeckých tratí a pod.</p> <p>3.1.2 Výstavba a rekonštrukcia oddychových miest s prístreškami, drobná architektúra, studničky, odpočívadlá a pod.</p> <p>3.1.3 Vybudovanie informačného centra</p> <p>3.1.4 Značenia, kiosky, tvorba smerových tabúľ a tabúľ na označenie cyklochodníkov, turistických trás a pod.</p> <p>3.1.5 Spolupráca s okolitými obcami pri budovaní a skvalitňovaní infraštruktúry (spoločný cyklochodník, turistické trasy a pod.)</p>
Opatrenie 3.2	Propagácia a marketing
Aktivity	<p>3.2.1 Tvorba propagačných materiálov, modernizácia webovej stránky obce a tvorba nových webových stránok</p> <p>3.2.2 Tvorba informačných tabúľ v obci</p> <p>3.2.3 Prehliadky obce a výkladom pre turistov</p> <p>3.2.4 Marketingové aktivity</p> <p>3.2.5 Tvorba stratégií, koncepcií CR a iných rozvojových strategických dokumentov</p> <p>3.2.6 Organizácia výstav, kongresov, súťaží, podujatí a pod.</p> <p>3.2.7 Spoločná propagácia a marketing s okolitými obcami</p>
Opatrenie 3.3	Kvalitné ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby
Aktivity	<p>3.3.1 Výstavba, dostavba, rekonštrukcia a modernizácia ubytovacích zariadení od 5 do 30 lôžok</p> <p>3.3.2 Výstavba, dostavba, rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení (reštaurácie, kaviarne, cukrárne, občerstvenie a pod.)</p> <p>3.3.3 Výstavba, dostavba, rekonštrukcia a modernizácia rekreačných, športových a relaxačných zariadení, centier a zón (bazény, sauna, fitness, masáže a pod.)</p> <p>3.3.4 Výstavba, dostavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení doplnkových služieb (zábava, požičovne, suveníry, krajčírstvo, čistiareň, obchody a pod.)</p>

PRIORITA 4		PODNIKATELSKÝ SEKTOR A SLUŽBY
Špecifický cieľ		Rozvinutý podnikateľský sektor, priemysel a poľnohospodárstvo
Opatrenie 4.1		Podpora podnikateľského sektora
Aktivity	4.1.1	Vytváranie podmienok pre podnikanie
	4.1.2	Úprava objektov a plôch na podnikanie
	4.1.3	Rozvoj služieb verejnej správy pre malé s stredné podnikanie
	4.1.4	Obecná podpora podnikateľov (propagácia, prenájom priestorov za zvýhodnených podmienok a pod.)
	4.1.5	Zabezpečenie majetkovo-právnych predpokladov pre opravu, rekonštrukciu alebo odpredaj nevyužívaných budov
	4.1.6	Realizácia vzdelávacích a informačných aktivít v oblasti samozamestnania, začatia podnikania, efektívneho podnikania
	4.1.7	Zvyšovanie zamestnanosti podporou podnikania a inovácií
	4.1.8	Pomoc na začatie podnikania pre nepoľnohospodárske činnosti vo vidieckych oblastiach
Opatrenie 4.2		Rozvoj poľnohospodárskej a lesníckej činnosti
Aktivity	4.2.1	Podpora a rozvoj poľnohospodárstva
	4.2.2	Podpora regionálnej produkcie
	4.2.3	Vybudovanie obecného trhoviska (predaj regionálnych produktov)
	4.2.4	Podpora poľnohospodárskych podnikov
	4.2.5	Podpora mladých poľnohospodárov a malých poľnohospodárskych podnikov
	4.2.6	Podpora prvovýrobcov a spracovateľov poľnohospodárskych výrobkov
	4.2.7	Podpora lesného hospodárstva
	4.2.8	Modernizácia a skvalitnenie lesohospodárskych činností

Opatrenie 4.3		Spolupráca	
Aktivity	4.3.1	Podpora vytvárania partnerstiev	
	4.3.2	Zlepšenie spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom	
	4.3.3	Spoločná propagácia v území	
	4.3.4	Podpora horizontálnej a vertikálnej spolupráce medzi subjektmi krátkeho dodávateľského reťazca	
	4.3.5	Cezhraničná spolupráca	
PRIORITA 5	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE		
Špecifický cieľ	Kvalitné životné prostredie, využívanie OZE a zavádzanie inovácií		
Opatrenie 5.1	Starostlivosť o životné prostredie		
Aktivity	5.1.1	Úprava obecného potoka a jeho okolia	
	5.1.2	Rekonštrukcia obecných splavov vody	
	5.1.3	Čistenie verejných priestranstiev a obytných zón	
	5.1.4	Čistenie a úprava lesa	
	5.1.5	Obnova a údržba lesných ciest	
	5.1.6	Vysádzanie a udržiavanie verejnej zelene a typických rastlín s cieľom zachovania prírodného biotopu	
	5.1.7	Obnova, rekonštrukcia, úprava a budovanie verejných priestranstiev	
	5.1.8	Obnova a výmena prvkov drobnej architektúry	

Opatrenie 5.2		Ochrana životného prostredia	
Aktivity	5.2.1	Skvalitňovanie protipovodňovej ochrany	
	5.2.2	Využívanie prírodných stavebných materiálov pri obecných stavbách	
	5.2.3	Znižovania energetickej náročnosti verejného osvetlenia	
	5.2.4	Znižovanie dopadov na životné prostredie v dôsledku znečisťovania ovzdušia vykurovaním a spaľovaním odpadu	

	5.2.5	Rozvoj odpadového hospodárstva
	5.2.6	Lokalizácia a odstraňovanie čiernych skládok
	5.2.7	Podpora triedenia a zberu odpadu
	5.2.8	Technológia a vybavenie obce na triedenie odpadu (zberný dvor, zberné kontajnery, obecné kompostovisko, recyklácia, spaľovňa a pod.)
	5.2.9	Využívanie OZE
	5.2.10	Podpora využívania alternatívnych zdrojov energie
	5.2.11	Monitoring a verejná kontrola životného prostredia

Tabuľka 12 Prehľad programu rozvoja obce Renčičov

		PRIORITY		
TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A NOVÉ STAVEBNÉ POZEMKY	SOCIÁLNA OBLASŤ	CESTOVNÝ RUCH A SLUŽBY	PODNIKATELSKÝ SEKTOR A SLUŽBY	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
		OPATRENIA		
1.1 Technická infraštruktúra a miestne komunikácie	2.1 Sociálne služby	3.1 Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu	4.1 Podpora podnikateľského sektora	5.1 Starostlivosť o životné prostredie
1.2 Nové stavebné pozemky v obci	2.2 Rozvoj vzdelávania, kultúry a športu	3.2 Propagácia a marketing	4.2 Rozvoj poľnohospodárskej a lesníckej činnosti	5.2 Ochrana životného prostredia
	2.3 Bytový fond	3.3 Kvalitné ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby	4.3 Spolupráca	
	2.4 Vzdelávanie			

(zdroj: vlastné spracovanie)

5. REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť popisuje organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce a to na základe stanovených merateľných ukazovateľov, zostaveného vecného a časového harmonogramu realizácie programu rozvoja obce formou akčného plánu.

5.1 Organizačné zabezpečenie realizácie PRO

Plnenie programu rozvoja obce a realizovanie jednotlivých aktivít, vykonáva samotná obec v spolupráci ďalšími organizáciami, podnikateľmi a rozvoju obce napomáhajú aj obyvatelia. Obec ráta so spoluprácou v rámci Miestnej akčnej skupiny Partnerstvo BACHUREŇ.

Implementácia PRO je zabezpečovaná obcou, a teda starostom a Obecným zastupiteľstvom. Členovia obecného zastupiteľstva monitorujú plnenie programu rozvoja obce Renčišov. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje PRO. Starosta obce riadi samotný proces implementácie PRO a podpisuje schválenie PRO. Keďže je Program rozvoja obce Renčišov je živým dokumentom, je potrebné neustále reagovať na zmeny a potreby obyvateľov, v rámci implementácie PRO a vykonávať aktualizácie.

Úlohou obecného zastupiteľstva je :

- monitorovať proces implementácie PRO,
- riešiť prípadné problémy a nesúlady,
- aktualizácia PRO,
- uskutočňovať stretnutia, na ktorých bola prehodnocovať plnenie PRO,
- podávať ročnú správu pre Obecné zastupiteľstvo o stave implementácie PRO,
- pravidelne komunikovať s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v obci s cieľom zabezpečiť informovanosť o PRO.

5.2 Akčný plán

Akčný plán predstavuje aktivity, realizáciou ktorých obec Renčišov dosiahne naplnenie stanovených cieľov. Plán je spracovaný od roku 2030 s výhľadom na 2 roky. Akčný plán by mal byť každý rok aktualizovaný a pripravený s priamou väzbou na rozpočet.

Tabuľka 13 Akčný plán obce Renčišov s výhľadom na 2 roky (2023 – 2025)

	Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Opatrenie v rámci PRO
1	Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych komunikácií	2023-2025	obec	Externé zdroje	1.1.4
2	Výstavba multifunkčného ihriska	2023-2025	obec	Interné a externé zdroje	2.2.6
3	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2024	obec	Interné a externé zdroje	1.1.6
4	Zriadenie denného stacionára	2023-2025	obec	Interné a externé zdroje	2.1.5
5	Kamerový systém	2025	obec	Interné a externé zdroje	1.1.7
6	Dobudovanie obecného vodovodu	2023-2025	obec	Interné a externé zdroje	1.1.2

(zdroj: vlastné spracovanie)

5.3 Monitorovanie a hodnotenie PRO

Keďže Program rozvoja obce je plánovaný na dlhé obdobie, priebežné monitorovanie a hodnotenie je nevyhnutnou súčasťou. Podkladom pre prácu obecného zastupiteľstva a zapojenie širokej verejnosti do konkrétnych aktivít je plán hodnotenia PRO. Hodnotenie bude prebiehať na operatívnej úrovni, priebežne počas trvania PRO až po jeho ukončenie. Vstupnými údajmi pri hodnotení budú monitorovacie ukazovatele a výstupom bude správa z hodnotenia schvaľovaná Obecným zastupiteľstvom, ktorá bude dôležitým dokumentom pre riadenie implementácie PRO. Obecné zastupiteľstvo jeden krát ročne zhodnotí plnenie PRO.

Plnenie jednotlivých aktivít a teda aj celého PRO sa bude monitorovať a hodnotiť podľa daných ukazovateľov. Tie sú zostavené tak, aby zahŕňali každé opatrenie rozvoja obce. Pri ich hodnotení tak bude možné vidieť pokrok alebo prípadné odchýlky. Tabuľka č. 15 zobrazuje monitorovacie ukazovatele a spôsob zisťovania hodnôt týchto ukazovateľov.

Tabuľka 14 Monitorovacie ukazovatele

UKAZOVATEĽ	ZDROJ/SPÔSOB ZISŤOVANIA	MERNÁ JEDNOTKA
Počet obyvateľov žijúcich v obci	štatistika	počet
Počet nezamestnaných	štatistika	počet
Spokojnosť obyvateľov so životom v obci	prieskum	%
Migračné saldo	štatistika	+/-
Zrekonštruované miestne komunikácie	interné zdroje	m
Vybudované miestne komunikácie	interné zdroje	m
Vybudované obecné chodníky	interné zdroje	m
Vybudovaná kanalizácia	interné zdroje	m
Zrekonštruované verejné osvetlenie	interné zdroje	počet
Počet domácností pripojených na verejný internet	interné zdroje, prieskum	počet
Počet domácností s TV signálom	interné zdroje, prieskum	počet
Vybudované cyklotrasy	interné zdroje	m
Počet nových rodinných domov	interné zdroje	počet
Počet nových bytových domov	interné zdroje	počet
Počet novovytvorených pracovných miest v obci	interné zdroje	počet
Počet novovzniknutých podnikov/podnikateľov	interné zdroje	počet
Počet regionálnych producentov	interné zdroje	počet
Počet zrekonštruovaných školských zariadení	interné zdroje	počet
Počet novovybudovaných vzdelávacích zariadení	interné zdroje	počet
Počet novovybudovaných športových zariadení	interné zdroje	počet
Počet zrekonštruovaných športových zariadení	interné zdroje	počet
Počet novovybudovaných detských ihrísk	interné zdroje	počet
Počet nových a revitalizovaných parkov	interné zdroje	počet
Počet vybudovaných relaxačných a rekreačných zariadení	interné zdroje	počet
Počet novovybudovaných zariadení poskytujúcich sociálne služby	interné zdroje	počet
Počet rekonštruovaných pamätihodností	interné zdroje	počet
Počet nových služieb a prevádzok	interné zdroje	počet
Počet vybudovaných ubytovacích zariadení	interné zdroje	počet
Počet vytvorených ubytovacích kapacít	interné zdroje, správa príslušných zariadení	počet lôžok
Počet vybudovaných stravovacích zariadení	interné zdroje	počet
Počet domácností, ktoré separujú odpad	prieskum	počet
Počet novovybudovaných čističiek odpadových vôd	interné zdroje	počet
Počet odstránených čiernych skládok	interné zdroje	počet
Počet domácností využívajúcich OZE	prieskum	počet
Dĺžka protipovodňovej ochrany	interné zdroje	m

Počet uskutočnených vzdelávacích aktivít	interné zdroje, správa príslušných zariadení	počet
Počet účastníkov vzdelávacích aktivít	správa príslušného zariadenia	počet
Počet vytvorených informačných materiálov	interné zdroje	počet
Počet nových informačných tabulí	interné zdroje	počet
Počet kultúrnych a športových akcií zorganizovaných v obci	interné zdroje, správa príslušných zariadení	počet

(zdroj: vlastné spracovanie)

Tabuľka 15 Plán hodnotenia a monitorovania

TYP HODNOTENIA	VYKONÁŤ PRVÝKRÁT	DÔVOD VYKONANIA
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	2027 - 2030	Každoročne v zmysle platnej legislatívy: Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja
Tematické hodnotenie časti PRO	2027	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok.
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		Pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov, alebo pri návrhu na revíziu PRO.
Ad hoc hodnotenie celého PRO	2027-2030	V prípade aktualizácie PRO podľa platnej Metodiky pre vypracovanie PRO, ktoré sa očakáva každé 3-4 roky.
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti		Na základe rozhodnutia starostu obce v zmysle príslušných predpisov, na základe rozhodnutia kontrolného orgánu obce, na základe podnetu poslancov, na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR a na základe Správy auditu.

(zdroj: vlastné spracovanie)

6. FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje indikatívny finančný plán na celú realizáciu Programu rozvoja obce Renčišov, model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce a hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Financovanie Programu rozvoja obce bude zabezpečené z viacerých zdrojov a väčšina projektov bude financovaných viaczdrojovo. Hlavným finančným zdrojom bude rozpočet obce, ale keďže obec plánuje viacero aktivít, je potrebná aj finančná pomoc z fondov EU a iných. Obec pri financovaní PRO využije nasledovné finančné zdroje:

- rozpočet obce
- fondy Európskej únie
- štátne účelové fondy
- zdroje vyššieho územného celku,
- úverové zdroje,
- súkromné zdroje,

6.1 Indikatívny finančný plán PRO

Indikatívny rozpočet je celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej platnosti schváleného PRO, jeho súčasťou je aj plánovaná rezerva tzv. výkonnostná rezerva, a má priamy vzťah k rozpočtu obce (s dosahom na jej hospodárenie) a rešpektuje princípy zodpovedného finančného manažmentu.

Tabuľka 16 Indikatívny finančný plán PRO

Oblasť	ROK								SPOLU
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Hospodárska oblasť	100000	50000	0	0	0	0	0	50000	200 000
Sociálna oblasť	0	0	0	0	0	50000	0	0	50 000
Environmentálna oblasť	0	0	0	0	0	0	0	0	0

(zdroj: vlastné spracovanie)

Väčšina plánovaných aktivít/projektov bude financovaných viaczdrojovým systémom, teda v kombinácii s viacerými fondmi, ktoré sú pre daný projekt k dispozícii. Financovanie jednotlivých projektov bude závislé od momentálnej finančnej situácie obce. Tabuľka č. 18 zobrazuje model viaczdrojového financovania jednotlivých priorít rozvoja obce Renčišov – technická infraštruktúra a zveľadenie obce, sociálna oblasť, cestovný ruch a služby, podnikateľský sektor a služby, životné prostredie.

Tabuľka 17 Model viaczdrojového financovania

PRIORITNÁ OBLASŤ	CELKOVÉ NÁKLADY	VEREJNÉ ZDROJE					Spolu	SÚKROMNÉ ZDROJE
		Rozpočet EU	Štátny rozpočet	Úvery so zárukou štátu	Obec	Iné zdroje		
1	200 000	0	0	180 000		20 000	200 000	0
2	50 000	0	0	40 000	0	10 000	50 000	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0	0	0

(zdroj: vlastné spracovanie)

Cieľom hodnotiacich tabuliek pre výber projektov je čo najobjektívnejšie a najzodpovednejšie určiť stupeň priority pripravených projektov. Hodnotiace kritériá boli upravené pre účely obce a budú slúžiť na výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami obce. Tabuľka č. 19 zobrazuje hodnotiace kritériá pre výber projektov a projekty rozdelené do jednotlivých kategórií podľa hodnotiacich kritérií.

Tabuľka 18 Hodnotiace kritériá pre výber projektov (upravené pre účely obce)

KATEGÓRIA	DÔLEŽITOSŤ	HODNOTIACE KRITÉRIUM (podmienka – splnenie aspoň jedného kritéria v rámci kategórie)	PROJEKT (tab. č. 14)
1	Najvyššia	<ul style="list-style-type: none"> ● Projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo legislatívy EÚ ● Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu ● Projekty významne vplývajúce na ekonomický/sociálny/environmentálny rozvoj obce ● Projekty, ktoré sú pre obce nevyhnuté a dôležité – sú pre obec najdôležitejšie 	1
2	Vysoká	<ul style="list-style-type: none"> ● Projekty vyplývajúce a podporené v rámci Územného plánu obce ● Projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným VO ● Projekty v rámci pôsobnosti MAS ● Projekty, ktoré sú pre obec dôležité 	2,7
3	Stredná	<ul style="list-style-type: none"> ● Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania ● Projekty, ktoré sú pre obec vhodné a nápomocné 	3
4	Nízka	<ul style="list-style-type: none"> ● Projekty v štádiu úvah 	5,6
5	Najnižšia	<ul style="list-style-type: none"> ● Ostatné 	

(zdroj: vlastné spracovanie)

Finančný rámec na realizáciu PRO pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PRO na celé jeho obdobie. Dobré naplánovať finančnú a inštitucionálnu kapacitu je náročné a dobrý finančný rámec vytvára predpoklady na zvládnutie realizácie PRO v súlade s reálnymi možnosťami obce.

ZÁVER

SCHVÁLENIE PRO	
Dokument	Názov: Program rozvoja obce Renčišov na roky 2023 - 2030
	<p>Štruktúra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analytická časť - je založená na databáze informácií a ukazovateľov, obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia. Predstavuje súčasný stav hospodárskej, sociálnej a ekonomickej stránky, infraštruktúry a životného prostredia. • Analýza vnútorného prostredia - Komplexná analýza súčasného stavu územia zostavená na základe informácií získaných z relevantných zdrojov. Obsahuje základné informácie o obci, históriu obce, prírodné danosti, sociálno-ekonomickú oblasť, občiansku vybavenosť, analýzu silných a slabých stránok, analýzu príčin a dôsledkov. • Analýza vonkajšieho prostredia - Analýza vonkajšieho prostredia identifikuje hlavné vonkajšie faktory rozvoja obce a vplyvy na vývoj situácie v obci. Hlavné vonkajšie faktory rozvoja predstavujú príležitosti a ohrozenia, vyplývajúce z pôsobenia vonkajších síl a vplyvov. • Zhodnotenie súčasného stavu územia – súčasný stav obce predstavuje SWOT analýza obce Renčišov • Strategická časť - obsahuje víziu s stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia

	<ul style="list-style-type: none"> ● Programová časť – v tejto časti sú stanovené priority rozvoja obce, špecifické ciele v rámci jednotlivých priorít a aktivity, ktoré obec plánuje realizovať. ● Realizačná časť - je zameraná na popis organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčného plánu. ● Finančná časť - obsahuje indikatívny finančný plán na celú realizáciu Programu rozvoja obce Renčišov, model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce a hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.
Spracovanie	Forma spracovania: externé poradenstvo
	Obdobie spracovania: 08 – 11/2022
	Riadiaci tím: počet členov 4, počet stretnutí 3
	Pracovné skupiny: počet skupín 1, počet členov 3, počet stretnutí 4
	Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou: dotazník, webová stránka, vývesky na obecnom úrade
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy: áno
	Verejné pripomienkovanie: áno
Schválenie	Obecné zastupiteľstvo v Renčišov schvaľuje Program rozvoja obce Renčišov na roky 2023 – 2030

PRÍLOHY PROGRAMU ROZVOJA OBCE

1. Zoznam členov riadiaceho tímu a pracovnej skupiny
2. Zoznam informačných zdrojov použitých v PR
3. Zoznam skratiek a značiek použitých v PR
4. Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky
5. Ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania nového
PRO

PRÍLOHA 1 ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO TÍMU A PRACOVNEJ SKUPINY

RIADIACI TÍM		
Meno	Funkcia v obci	Činnosť v riadiacom tíme
Miroslav Paločko	starosta obce	Koordinátor riadiaceho tímu
František Ondrej	poslanec OZ	Člen riadiaceho tímu
Pavol Andraš	poslanec OZ	Člen riadiaceho tímu
Ing. Anna Sabolová	Pracovníčka OcÚ	Člen riadiaceho tímu
PRACOVNÁ SKUPINA		
Meno	Oblasť pôsobenia	
Míron Strelec	poslanec OZ	
Martina Andrašová	Obyvateľ obce Renčišov	
Jozef Strelec	Člen DHZ	

PRÍLOHA 2 ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PR OBCE

Národná stratégia regionálneho rozvoja

Štatistický úrad SR

Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja

Slovenskej republiky – Slovensko 2030

Údaje z evidencie Obecného úradu Renčičov

www.sodbtn.sk

<http://www.rencisov.sk/> <http://bachuren.sk/>

PRÍLOHA 3 ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK POUŽITÝCH V PR Obce

PR	Program rozvoja
PRO	Program rozvoja obce
č.	číslo
Z.z.	Zbierka zákonov
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
SR	Slovenská republika
m n.m	metrov nad morom
ZŠ	Základná škola
MŠ	Materská škola
ČOV	čistička odpadových vôd
CR	cestovný ruch
OZE	obnoviteľné zdroje energie
VÚC	Vyšší územný celok
EÚ	Európska Únia
SWOT	analýza silných a slabých stránok, ohrození a príležitostí
a pod.	a podobne

PRÍLOHA 4 AKČNÝ PLÁN NA DANÝ ROZPOČTOVÝ ROK S VÝHLADOM NA 2 ROKY

	Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Opatrenie v rámci PRO
1	Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych komunikácií	2023-2025	obec	Externé zdroje	1.1.4
2	Výstavba multifunkčného ihriska	2023-2025	obec	Interné a externé zdroje	2.2.6
3	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2024	obec	Interné a externé zdroje	1.1.6
4	Zriadenie denného stacionára	2023-2025	obec	Interné a externé zdroje	2.1.5
5	Kamerový systém	2025	obec	Interné a externé zdroje	1.1.7
6	Dobudovanie obecného vodovodu	2023-2025	obec	Interné a externé zdroje	1.1.2

(zdroj: vlastné spracovanie)